

RAČUNOVODSTVO
financije

KONTNI PLAN

ZA PODUZETNIKE I OSTALE

OBVEZNIKE POREZA NA DOBIT

Zagreb, 2011.

**HRVATSKA ZAJEDNICA RAČUNOVOĐA
I FINANCIJSKIH DJELATNIKA**
Zagreb, Jakova Gotovca 1/II

Za izdavača:

mr. sc. Bogomil Cota

Predsjednik Izdavačkog savjeta:

prof. dr. sc. Stjepan Tadijančević

Redaktor:

prof. dr. sc. Danimir Gulin

Urednici:

mr. sc. Ivan Čevizović

prof. dr. sc. Danimir Gulin

prof. dr. sc. Stjepan Tadijančević

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak:

Miljenka Stanković

Željka Pervan

Tisak:

Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 7557659
ISBN 978-953-277-055-1

PREDGOVOR

Okvir financijskog izvještavanja u Republici Hrvatskoj definiran je u Zakonu o računovodstvu (Nar. nov., br. 109/07.). Ovim Zakonom kao i u prethodna dva Zakona (iz 1992. i 2005. godine) uređuje se računovodstvo i financijsko izvještavanje poduzetnika (ZOR čl. 1.). Računovodstvo, odnosno računovodstveno evidentiranje regulirano je Zakonom kroz „knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, popis imovine i obveza.“ Financijsko izvještavanje regulirano je zakonskim propisivanjem „standarda financijskog izvještavanja“. Najnoviji Zakon (ZOR čl. 12. i 13.) propisuje Hrvatske standarde financijskog izvještavanja (HSFI) za male i srednje poduzetnike. Za velike poduzetnike i one čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri su uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organizirano tržište vrijednosnih papira dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI).

Zakon, u dijelu kojim se regulira računovodstvena tehnika ili računovodstveno evidentiranje (propisivanje poslovnih isprava, poslovnih knjiga i inventure) ne regulira eksplicitno kontni plan. U poglavlju Zakona o „vođenju poslovnih knjiga“ (ZOR čl. 9.) nije uopće definiran kontni plan za poduzetnike. Tako kontni plan, kao osnovni tehnički instrument računovodstvenog evidentiranja zasnovanog na sustavu dvojnog knjigovodstva, samostalno razvijaju poduzetnici. Kontni plan se treba razvijati tako da njime poduzetnici osiguraju vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja.

U svijetu postoje različite metode razvoja kontnih planova koji trebaju omogućiti primjenu sustava dvojnog knjigovodstva. U kontinentalnom dijelu Europe u dvadesetom stoljeću pa sve do danas tradicionalno je prevladavao dekadski sustav razrade kontnog plana (Schmalenbachov kontni plan). Uz to u Europi, tradicionalno je prevladavalo funkcionalno načelo prema kojem razredi slijede tok reprodukcijskog procesa. To je kontni plan s deset razreda (od 0 do 9) s time da se svaki razred razrađuje na deset skupina konta, svaka skupina konta na deset osnovnih ili sintetičkih konta (troznamenasta konta). Ukoliko je potrebno, dalje se mogu razrađivati sintetička na analitička i subanalitička konta čime se detaljiziraju pojedine pozicije imovine, obveza, kapitala, troškova, rashoda, prihoda i poslovnog rezultata.

U pripremi i razradi ovog kontnog plana uzete su u razmatranje sve promjene zakonske regulative iz područja računovodstva, financijskog izvještavanja, poreza, trgovačkog i radnog prava. Ovaj kontni plan razrađen je tako da osigurava primjenu HSFI za male i srednje poduzetnike te primjenu MSFI za velike poduzetnike. U razradi konta uključena su konta koja proizlaze iz specifičnosti odredbi važećih zakonskih propisa i podzakonskih akata u Republici Hrvatskoj. Pri tome, u razradu ovog kontnog plana pored Zakona o računovodstvu i Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Nar. nov., br. 38/08. 12/09., i 130/10.) još su uključeni: Zakon o porezu na dodanu vrijednost, Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, Zakon o porezu na dohodak, Pravilnik o porezu na dohodak, Zakon o porezu na dobit, Pravilnik o porezu na dobit, ostala porezna regulativa, Zakon o trgovačkim društvima i drugi relevantni propisi. Pri tome su uvažene sve izmjene i dopune navedenih propisa do pripreme ovog kontnog plana.

Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika (HZRIF) ima dugogodišnju tradiciju razrade kontnog plana za trgovačka društva. Nakon stupanja na snagu prvog Zakona o računovodstvu 1993. godine u HZRIF razrađen je prijedlog kontnog plana u dekadskom sustavu funkcional-

nog načela koji se zadržao do danas. Predloženi kontni plan primarno se temelji na primjeni HSFI i izmijenjenih i dopunjenih MSFI. Također, obuhvaća i izmjene poreznih propisa nastale od 2011. godine. Ovaj kontni plan predstavlja dopunu i razradu našeg izdanja „Kontni plan za trgovačka društva 2010.“ autora urednika i vanjskih suradnika časopisa "Računovodstvo i financije".

Ovo izdanje nadopunjeno je novim sadržajima. Tako smo uz kontni plan uključili i propisanu strukturu bilance i računa dobiti i gubitka u kojima su uz pojedine pozicije naznačena konta čija stanjal/prometi se iskazuju na navedenim pozicijama financijskih izvještaja. Ovo izdanje uključuje i osnovne pokazatelje analize financijskih izvještaja, također povezane s pripisanom strukturom financijskih izvještaja (na razini AOP oznaka). Konačno, sheme knjiženja osnovnih poslovnih procesa su ažurirane i nadopunjene novim shemama.

Zahvaljujemo se svim autorima koji su sudjelovali u pripremi, razradi i pisanju ovog kontnog plana. Također, zahvaljujemo se svima koji su sudjelovali u tehničkoj pripremi kontnog plana za tisak. Pozivamo ujedno sve poštovane čitatelje i korisnike ovog kontnog plana da nam pošalju svoje konstruktivne primjedbe i sugestije koje ćemo razmotriti u cilju poboljšanja sljedećeg izdanja.

Urednici

SADRŽAJ

1. SADRŽAJ RAZREDA

RAZRED 0 Dugotrajna imovina

00 - Nematerijalna imovina	11
01 - Zemljišta	12
02 - Građevinski objekti, postrojenja, oprema i ostalo	13
03 - Biološka imovina.....	15
04 - Dugotrajna financijska imovina.....	16
05 - Dugotrajna potraživanja.....	17
06 - Ulaganja u nekretnine.....	18
07 - Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital	18
08 - Odgođena porezna imovina.....	18

RAZRED 1 Novac, kratkoročna potraživanja, kratkoročna financijska imovina i aktivni obračunski konti

10 - Novac u banci i blagajni	21
11 - Financijska imovina - vrijednosni papiri.....	22
12 - Potraživanja od kupaca	23
13 - Potraživanja za naknade za ambalažu.....	24
14 - Potraživanja od povezanih društava i iz zajedničkih poslova.....	24
15 - Kratkotrajna financijska imovina	25
16 - Potraživanja od države i drugih institucija, potraživanja od radnika i ostala potraživanja	27
17 - Predjmovi za usluge	29
18 - Potraživanja za porez na dodanu vrijednost - pretporez.....	29
19 - Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda.....	30

RAZRED 2 Kratkoročne obveze i pasivni obračunski konti

21 - Obveze po vrijednosnim papirima.....	31
22 - Obveze prema dobavljačima.....	31
23 - Obveze za naknadu za ambalažu	32
24 - Obveze prema povezanim društvima i iz zajedničkih poslova.....	32
25 - Obveze po osnovi kratkoročnih zajmova, kredita, predjmovna, depozita i jamstava	33
26 - Obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe, obveze iz rezultata i ostale tekuće obveze	34
27 - Obveze za plaće i naknade plaća	36
28 - Obveze za porez na dodanu vrijednost - PDV	37
29 - Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	38

RAZRED 3 Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara i predjmovi za zalihe

30 - Obračun nabave.....	39

31 - Sirovine i materijal	40
32 - Rezervni dijelovi	40
33 - Alkoholna i bezalkoholna pića u ugostiteljstvu.....	41
35 - Sitan inventar, autogume i ambalaža	41
36 - Predujmovi za zalihe	42
RAZRED 4 Troškovi poslovanja	
40 - Materijalni troškovi	43
41 - Troškovi usluga	45
42 - Troškovi ostalih usluga, komunalnih i ostalih naknada.....	47
43 - Troškovi amortizacije	48
44 - Naknade troškova radnika i izdaci za ostala materijalna prava radnika	49
45 - Rezerviranja troškova i rizika.....	51
46 - Ostali troškovi poslovanja	51
47 - Troškovi osoblja (zaposlenih).....	53
48 - Financijski troškovi uključeni u troškove proizvoda.....	54
49 - Raspored troškova	55
RAZRED 5 Interni obračuni	
50 - Mjesta troškova osnovne djelatnosti.....	57
51 - Mjesta troškova sporedne i pomoćne djelatnosti.....	57
52 - Mjesta troškova prodaje.....	57
53 - Mjesta troškova nabave	57
54 - Mjesta troškova uprave (administracije).....	57
55 - Nositelji troškova.....	57
59 - Prijenos troškova	57
RAZRED 6 Zalihe proizvodnje u toku, gotovih proizvoda, robe, predujmovi za robu i dugotrajna imovina raspoloživa za prodaju	
60 - Proizvodnja u toku.....	59
63 - Proizvodi.....	59
65 - Obračun nabave robe	60
66 - Roba.....	61
67 - Dani predujmovi za robu	61
68 - Ostala imovina (dugotrajna) namijenjena prodaji	62
RAZRED 7 Rashodi i prihodi	
70 - Troškovi prodanih proizvoda i usluga	63
71 - Trošak nabave (nabavna vrijednost) prodane robe i troškovi trgovine.....	64
72 - Financijski rashodi (troškovi)	64
73 - Ostali - izvanredni rashodi.....	65
74 - Vrijednosna usklađivanja - umanjenja vrijednosti nefinancijske imovine	66
75 - Prihodi od prodaje proizvoda i usluga.....	67
76 - Prihodi od prodaje robe	68

77 - Financijski prihodi.....	69
78 - Ostali prihodi.....	70
79 - Razlika prihoda i rashoda.....	71
RAZRED 8 Rezultat poslovanja	
82 - Dobit ili gubitak prije oporezivanja.....	73
83 - Raspored dobiti i gubitka.....	73
84 - Ostala sveobuhvatna dobit.....	73
RAZRED 9 Kapital, rezerve, dugoročne obveze, rezerviranja i izvanbilančni konti	
90 - Javni kapital.....	75
91 - Kapital trgovačkih društava.....	75
91 - Temeljni kapital - dionička društva.....	75
91 - Temeljni kapital - društvo s ograničenom odgovornošću.....	76
91 - Kapital javnog trgovačkog društva.....	76
91 - Kapital komanditnog društva.....	76
91 - Kapital obrtnika.....	76
91 - Kapital zadruge.....	77
92 - Rezerve.....	77
93 - Revalorizacijske rezerve.....	78
94 - Zadržana dobit, preneseni gubitak, dobit ili gubitak tekuće godine.....	78
95 - Dugoročne obveze.....	78
96 - Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove.....	79
98 - Odgodene porezne obveze.....	79
99 - Izvanbilančna evidencija.....	80

2. POVEZANOST KONTNOG PLANA S POZICIJAMA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

(prof. dr. sc. Danimir Gulin, mr. sc. Branka Remenarić, mr. sc. Ivan Čevizović)

2.1. POVEZANOST KONTNOG PLANA S POZICIJAMA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA BILANCE.....	85
2.2. POVEZANOST KONTNOG PLANA S POZICIJAMA RAČUNA DOBITI I GUBITKA.....	88

3. POVEZANOST POZICIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA S POKAZATELJIMA ANALIZE

(prof. dr. sc. Lajoš Žager, dr. sc. Sanja Sever)

3.1. FINANCIJSKI POKAZATELJI UTVRĐENI NA TEMELJU BILANCE I RAČUNA DOBITI I GUBITKA (OBRAZAC POD-BIL I OBRAZAC POD-RDG).....	93
3.2. FINANCIJSKI POKAZATELJI UTEMELJENI NA IZVJEŠTAJU O NOVČANOM TOKU (OBRAZAC POD - NTD).....	95

4. SHEME KNJIŽENJA OSNOVNIH POSLOVNIH PROCESA

(prof. dr. sc. Danimir Gulin, mr. sc. Ivan Čevizović)

Dugotrajna nematerijalna imovina	99
Dugotrajna materijalna imovina	103
Dugotrajna financijska imovina	104
Dugotrajna potraživanja	107
Ulaganja u nekretnine	107
Kratkotrajna financijska imovina	108
Aktivna vremenska razgraničenja	109
Pasivna vremenska razgraničenja	110
Nabavka sirovina i materijala	110
Trošenje sirovine i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara	111
Inventurne razlike	112
Troškovi usluga	112
Troškovi plaća	113
Obračun amortizacije	114
Operativni najam	114
Reprezentacija	115
Ispata i obračun putnog naloga	115
Raspored troškova u proizvodom društvu	117
Zalihe trgovačke robe	118
Prihod od prodaje	120
Poslovni rashodi	121
Tečajne razlike	121
Prodaja dugotrajne materijalne imovine	121
Utvrđivanje rezultata poslovanja	122
Izdavanje dionica	124
Raspored dobiti	130
Emisija obveznica	133
Rezerviranja	134
Dugoročne obveze	135